

Увод и основни појмови.

1.1 За следеће системе испитати да ли су стабилни у BIBO смислу, линеарни, временски инваријантни, са меморијом и каузални:

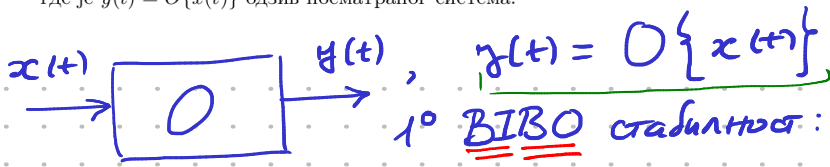
(a) $y(t) = \sum_{k=0}^{\infty} x(t-kT)$
 (б) $y(t) = \sqrt{2}x(t)$

(в) $y(t) = t x(t-1)^2$
 (г) $y(t) = \int_{-\infty}^t x(\tau) \sin(\tau) d\tau$

(д) $y(t) = \frac{dx(t+1)}{dt}$
 (ђ) $y(t) = t e^{x(t)-t}$

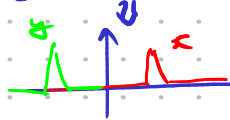
	a	б	в	г	д	ђ
BIBO	X	✓	X	X	X	✓
Лин.	✓	✓	X	✓	✓	✓
Стаци.	✓	✓	X	X	✓	✓
Мем.	✓	X	✓	✓	✓	✓
КАУЗ.	✓	✓	✓	✓	✓	✓

где је $y(t) = O\{x(t)\}$ одзив посматраног система.

1° BIBO стабилност: $|x(t)| < B_x \Rightarrow |y(t)| < B_y$

2° Стационарност $y(t) = O\{x(t)\} \Rightarrow y(t) = x(t-\tau) \Rightarrow y(t-\tau) = O\{x(t-\tau)\}, \forall \tau$

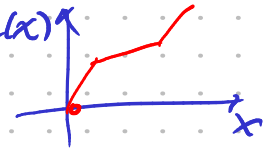

3° Линеарност $O\{a x_1(t) + b x_2(t)\} = a O\{x_1(t)\} + b O\{x_2(t)\}$

Аддитивност $O\{x_1(t) + x_2(t)\} = O\{x_1(t)\} + O\{x_2(t)\}$

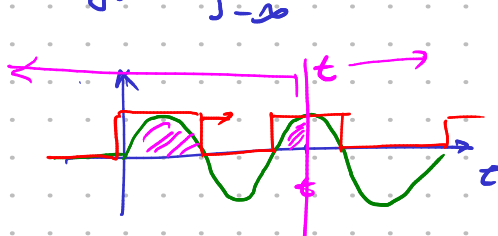
Хомогеност $O\{k x_1(t)\} = k O\{x_1(t)\} + O\{x_2(t)\}$

4° Меморија $y(t) = f(x(t))$ без меморије $f(x)$

5° Каузалност; $y(t)$ не зависи од $x(t+\tau)$ $\tau > 0$

(г) $y(t) = \int_{-\infty}^t x(\tau) \sin(\tau) d\tau$

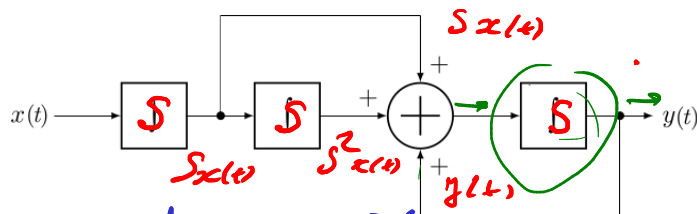
Хомогеност!
 $\int_{-\infty}^t k x(\tau) \sin(\tau) d\tau = k \int_{-\infty}^t x(\tau) \sin(\tau) d\tau$

Аддитивност!
 $\int_{-\infty}^t (x_1(\tau) + x_2(\tau)) \sin(\tau) d\tau = \int_{-\infty}^t x_1(\tau) \sin(\tau) d\tau + \int_{-\infty}^t x_2(\tau) \sin(\tau) d\tau$

$\int_{-\infty}^t x(t-\tau) d\tau \leftarrow$ Каузалност!

3. У систему са слике употребљени су идеални блокови за интегралење и суматори. Улаз система је континуалан сигнал $x = x(t)$ а излаз је континуалан сигнал $y = y(t)$.

- (a) Описати систем одговарајућом диференцијалном једначином,
- (б) одредити импулсни одзив тог система, $h(t)$, и
- (в) испитати стабилност тог система у *BIBO* смислу.

$$D = \frac{d}{dt}, \quad S = \int_{-\infty}^t; \quad D \cdot S = 1, \quad S \cdot D = 1, \\ x(-\infty) = \phi.$$

$$S(Sx(t) + S^2x(t) + y(t)) = y(t)$$

$$S^2x(t) + S^3x(t) + Sy(t) = y(t) \Rightarrow S^2x(t) + S^3x(t) = y(t) - Sy(t)$$

$$\Rightarrow (S^3 + S^2)x(t) = (1 - S)y(t) \quad | \cdot D^2$$

$$(1 + D)x(t) = (D^3 - D^2)y(t) \Rightarrow D^2(D-1)y(t) = (1+D)x(t)$$

$a_n y^{(n)} + a_{n-1} y^{(n-1)} + \dots + a_1 y' + a_0 y = \delta(t); \quad y = y(t)$

$\delta(t) \begin{cases} \delta(t \neq 0) = \phi \\ \int_{0^-}^{0^+} \delta(t) dt = 1 \end{cases}$

$$t > \phi : a_n y^{(n)} + a_{n-1} y^{(n-1)} + \dots + a_1 y' + a_0 y = \phi$$

$$\text{Препос: } y(t) = C_1 e^{\lambda_1 t} + C_2 e^{\lambda_2 t} + \dots + C_n e^{\lambda_n t}$$

$$a_n \int_{0^-}^{0^+} y^{(n)} dt + a_{n-1} \int_{0^-}^{0^+} y^{(n-1)} dt + \dots + a_0 \int_{0^-}^{0^+} y dt = \int_{0^-}^{0^+} \delta(t) dt = 1$$

$$\Rightarrow a_n y^{(n-1)}(0^+) - a_n y^{(n-1)}(0^-) = 1$$

$$y^{(m)}(0^+) = y^{(m)}(0^-), \quad 0 \leq m \leq n-2$$

* У прелазу о год: $y^{(m)}(0^-) = \phi$

$$\begin{cases} y(0^+) = 0 \\ y'(0^+) = 0 \\ \vdots \\ y^{(n-1)}(0^+) = 1/a_n \end{cases}$$

$$y^{(n-1)}(0^+) = 1/a_n$$

Linear Time Invariant

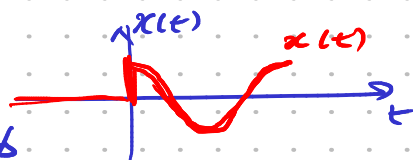
Континуални LTI системи.

4.² Континуалан систем је диференцијалном једначином у облику

$$(D+1)y(t) = x(t),$$

где су $x = x(t)$ и $y = y(t)$ побуда и одзив тога система, а $D = \frac{d}{dt}$ је оператор диференцирања. Познат је преиницијални услов одзива $y(0^-) = 1$. Побуда је дата изразом $x(t) = \cos(t)u(t)$. Одредити сопствени (y_a), принудни (y_f), комплетни (y), прелазни (y_t), и устаљени (y_{ss}) одзив система за задату побуду.

$$(D+1)y(t) = x(t); \quad y(0^-) = 1; \quad x(t) = \cos(t)u(t)$$

1° Сопствени $(D+1)y_a(t) = \phi, \quad y_a(0^-) = 1$

2° Принудни $(D+1)y_f(t) = x(t), \quad y(0^-) = \phi$

3° Комплетни $(D+1)y(t) = x(t); \quad y(0^-) = 1; \quad \boxed{y = y_a + y_f}$

4° Устаљени $e^{-\lambda t}, \cos t, \sin t, 1, \dots$

5° Прелазни $e^{-\lambda t}, \cos t, \sin t, 1, \dots$

$$\boxed{y = y_{ss} + y_t}$$

$$(D+1)y(t) = x(t), \quad y(0^-) = 1; \quad P(D)y(t) = x(t)$$

$$P(D) = D+1, \quad P(-1) = \phi$$

$$\Rightarrow y_h(t) = C e^{-t}$$

1° Сопствени

$$(D+1)y_a(t) = \phi, \quad y_a(0^-) = 1$$

$$y_a(t) = C e^{-t} \Rightarrow 1 = C e^{-0}, \quad C = 1 \Rightarrow \boxed{y_a(t) = e^{-t} u(t)}$$

2° Принудни $y_f = C e^{-t} + y_{fp}, \quad \boxed{x(t) = \cos t}$

$$\Rightarrow y_f = \left[C e^{-t} + \frac{\sqrt{2}}{2} \cos\left(t - \frac{\pi}{4}\right) \right] u(t) \quad x(t) = \operatorname{Re} \{ e^{jt} \}$$

$$y_f = 0 \text{ @ } t = 0 \Rightarrow C + \frac{\sqrt{2}}{2} \cos\left(-\frac{\pi}{4}\right) = 0 \quad y_{fp} = \operatorname{Re} \left\{ \frac{e^{jt}}{P(j)} \right\} =$$

$$\Rightarrow C + \frac{\sqrt{2}}{2} \frac{\sqrt{2}}{2} = 0 \Rightarrow \boxed{C = -\frac{1}{2}} = \operatorname{Re} \left\{ \frac{e^{jt}}{j+1} \right\} = \frac{\sqrt{2}}{2} \cos\left(t - \frac{\pi}{4}\right)$$

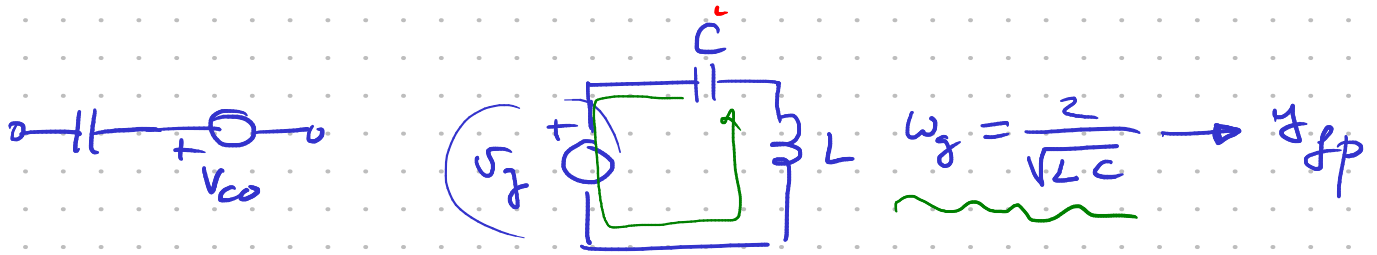
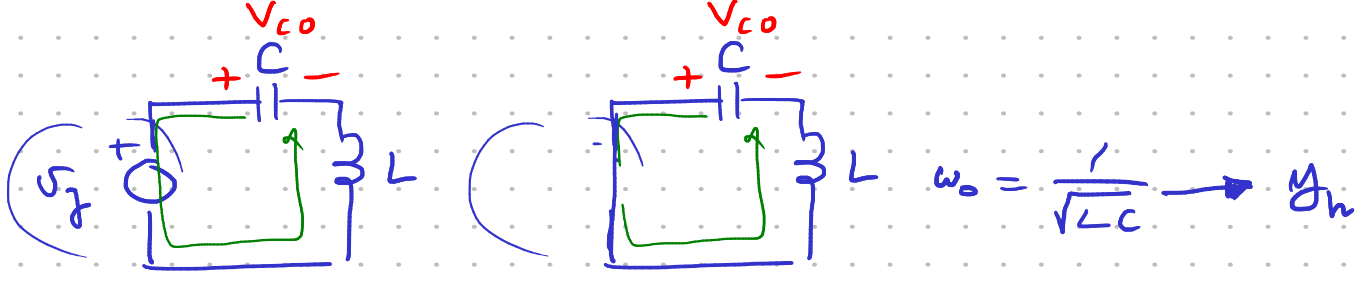
3° Комплетни:

$$\boxed{y = \left[\frac{1}{2} e^{-t} + \frac{\sqrt{2}}{2} \cos\left(t - \frac{\pi}{4}\right) \right] \cdot u(t)}$$

Комплетни!

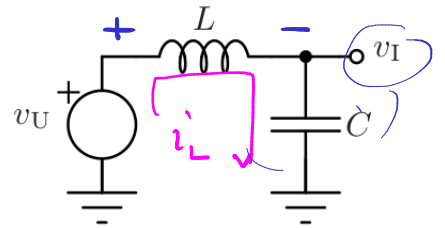
↑
прелазни

↑
устаљени!

5. У колу са слике познати су $L = 100 \mu\text{H}$ и $C = 1 \mu\text{F}$. Посматра се систем чији је улаз напон побудног генератора $v_U = v_U(t)$ а излаз напон у колу $v_I = v_I(t)$.

$$\omega_0 = 100 \frac{\text{krad}}{\text{s}} = \frac{1}{\sqrt{LC}}$$

(a) Одредити диференцијалну једначину која описује овај систем.

(b) Испитати стабилност овог система у BIBO смислу; и

(c) одредити одзив на импулсну побуду $v_U = \Phi_0 \delta(t)$ где је $\Phi_0 = 10 \mu\text{Wb}$.

(d) Одредити одзив на побуду $v_U(t) = 1 \text{ V} \cos(\omega_0 t) u(t)$ где је $\omega_0 = 100 \frac{\text{krad}}{\text{s}}$.

$$v_U = v_L + v_I \Rightarrow v_U = v_I + D^2 LC v_I$$

$$\Rightarrow \boxed{v_U = (D^2 LC + 1) v_I}$$

$P(D)$

$$P(D) = 1 + D^2 LC, \quad P(\lambda) = 0 \Rightarrow \lambda = \pm j \frac{1}{\sqrt{LC}}$$

К. ф. $\cos(\omega_0 t), \sin(\omega_0 t)$.

(b) $(D^2 LC + 1) v_I = \Phi_0 \delta(t)$; $\Rightarrow \Phi$ $n=2$

$$(D^2 LC + 1) v_I = \delta(t)$$

$$v_I(0^-) = 0$$

$$v_I = \frac{\Phi_0}{\omega_0 LC} \sin(\omega_0 t)$$

$$LC = \frac{1}{\omega_0^2} \Rightarrow$$

$$v_I = \Phi_0 \omega_0 \sin(\omega_0 t)$$

$$= 10 \mu\text{Wb} \cdot 0,1 \frac{\text{krad}}{\text{s}} = 1 \text{ V}$$

$$\boxed{v_I = 1 \text{ V} \sin(\omega_0 t)}$$

$$n-1=1 \Rightarrow v_I'(0^+) = \frac{1}{LC}$$

$$t=0 \begin{cases} v_I = A \cos(\omega_0 t) + B \sin(\omega_0 t) \\ v_I' = \omega_0 A \cdot (-\sin \omega_0 t) + \omega_0 B \cos(\omega_0 t) \end{cases}$$

$$v_I(0) = A = 0$$

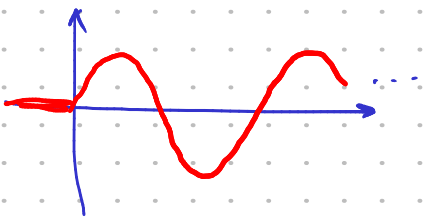
$$v_I'(0) = \omega_0 B = \frac{1}{LC}$$

$$v_I = \frac{1}{\omega_0 LC} \sin(\omega_0 t)$$

$$i_C = C \frac{dv_C}{dt} = C \cdot D v_C$$

$$v_L = L \frac{di_L}{dt} = L D i_L$$

$$v_L = L D i_C = L D (C \cdot D) v_I = D^2 LC v_I$$

$$\underline{v}_u(t) = 1V \cos(\omega_0 t)$$

$$\underline{v}_u = 1V e^{j\omega_0 t}, \quad a = j\omega_0$$

$$\underline{v}_I = \frac{e^{j\omega_0 t}}{P(j\omega_0)} \quad P(j\omega_0) = 0$$

$$= \frac{t \cdot e^{j\omega_0 t}}{P'(j\omega_0)} = \frac{t e^{j\omega_0 t}}{2j\omega_0 LC}$$

$$= \frac{t e^{j(\omega_0 t - \frac{\pi}{2})}}{2\omega_0 LC} \Rightarrow$$

$$\underline{v}_u = \underbrace{(D^2 LC + 1)}_{P(s)} \underline{v}_I$$

$$P'(D) = 2D LC$$

$$\underline{v}_I = \frac{1V \cdot t}{2\omega_0 LC} \cdot \cos(\omega_0 t - \frac{\pi}{2})$$

sin(ω₀t)

$$\Rightarrow \underline{v}_I = 50 \frac{mV}{\mu s} \cdot t \cdot \sin(\omega_0 t)$$

